

vált, a települési könyvtári szolgáltatás is elsorvadt (az iskolai könyvtári funkció ellátásáról gondoskodtak).

Az új önkormányzat pályázatokkal próbálkozott a könyvtár megfelelő elhelyezésének megoldására, nem sikerült. A helyi lakosság sürgetésére(!) a volt gyógyszertárba költöztették a községi könyvtár állományát, s az Informatikai és Hírközlési Minisztérium pályázatán két számítógépet nyertek, hamarosan a közösségi internethasználat is megvalósulhat. Kell még sok minden, falbontás, új bútorzat, berendezés..., de van egy hely, ahol a tudás kincsét kínálják, s ez a szórakozás, az együttlét, a találkozások szinte egyetlen helye is a faluban. Az összefogás öröme, az újdonság varázsa érzékelhető volt a szerény avató ünnepség, *B. Horváth István* zenés irodalmi műsora minden pillanatában. A könyvtár zsúfolásig megtelt gyerekekkel, fiatalokkal és sok-sok nyugdíjossal; jöttek bottal, járókerettel, kíváncsian és meghatottan, várakozással, nem szervezeten.

A megyei könyvtár munkatársaiként jó volt érezni a visszaigazolást, hogy érdemes segíteni: állományt megtisztítani, selejtezni, központi beszerzéssel gyarapítani, raktári rendet kialakítani, tanácsot adni, ajánlani, műsort szervezni ott, ahol megmutatkozik a helyi akarat, van fogadókészség. (Ez természetesen minden településre, önkormányzatra vonatkozik).

Kisszékely. Egy 408 lakosú, üdülőfaluvá szépitett kistelepülésen közösségi házat – könyvtárat, teleházat alakítottak ki a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával s jelentős helyi költségvetési forrás igénybevételével, s adnak át 14 millió forintos beruházással.

Kakasdon szebb, tágasabb helyre költözik a székely–sváb együttélést szimbolizáló, Makovecz Imre építette faluházban, s új internetszobával egészül ki a községi könyvtár (bútorzata, berendezése a Soros Alapítvány támogatásával korszerűsödött).

Az építkezések, felújítások megvalósulásánál központi pályázati támogatások elnyeréséről, a Tolna Megyei Önkormányzat s a megyei könyvtár segítségéről, valamint a helyi források összehcsézéséről van szó. Összetartozásról és akaratról. A megtartó erő hitéről. Én így gondolom. Nemcsak hiánypótlásról, kötelezettségekről, lelkiismeret-furdalás ideiglenes gyógyításáról, alkalmi felbuzdulásról. S fontosak az apró biztatások. Novemberi hagyományos Illyés-ünnepségünkön

Sióagárd és Fácánkert jegyzője kapott oklevelet, elismerést a könyvtáros egyesületi tagságtól a helyi könyvtárak korszerűsítésének kezdeményezéséért, gyors kivitelezéséért, vagy éppen a szolgáltatások felébresztéséért.

Remélhetem az eddigi „könyvtárkerülők” mind gyakoribb megnyerését, az információs hátrány csökkentését, sőt, ezeken a településeken a könyvtárak kínálta versenyelőny érvényesülését.

Régi-új könyvtárosainknak tanulniuk kell. Helyben szolgáltatni ténylegesen és virtuálisan, kihasználva a könyvtári rendszer előnyeit.

Mi pedig felkészülünk kistérségenként is, egyedi szerződéskötések alapján, az egyéb előnyök mellett szakmai megerősítést jelentő beszerzési társulások, ellátórendszerek kialakítására, a regionális szolgáltatások bővítésére. Tudjuk, a vidék iránt megmutatkozó érdemi szolidaritás segíthet hozzá egy harmonikusabban fenntartható területi fejlődéshez.

Felújított, bővített, gazdagított könyvtárainkat – az egyik polgármesterasszony szavaival – valamennyiünk karácsonyfája alá tesszük ajándékként.

Van, aki úgy osztotta szét a szeretetét, hogy megérezte. Van, aki úgy érezte meg a szeretetét, hogy szétszította...

(Pére de Sophie Blaise: Karácsonyi ajándék)

Kívánok boldog karácsonyt

Elekes Eduárdné

Pályázati eredmények – Kovács Máté Alapítvány

A Kovács Máté Alapítvány kuratóriuma százezer forint értékben pályázatot hirdetett nappali tagozatos, az első diploma megszerzésére irányuló képzésben részt vevő könyvtár-informatika szakos egyetemi és főiskolai hallgatók számára. Pályázni a Kovács Máté életművéhez kapcsolódó témákban (a professzor által művelt könyvtári szakterületek: könyvtártörténet, -szociológia, -politika stb.) készült, befejezett tanulmánnyal, TDK- és szakdolgozattal lehetett. Az október közepéig beérkezett dolgozatok közül az alapítvány kuratóriuma kettőt ítelt egyenlő díjazásra érdemesnek: a Debreceni Egyetem Matematikai és Informatikai Intézetének Komputergrafikai és Könyvtárinformatikai Tanszékén idén végzett *Balla Ildi-*

Kedves Olvasóink!

A Könyvtári Levelező/lap megrendeléseit továbbra is folyamatosnak tekintjük. Ha előfizetésükön nem kívánnak változtatni, nem szükséges külön megrendelést írniuk.

Minden kedves Olvasónknak békés ünnepeket, boldog új esztendőt kívánunk!

A szerk.

kó (Az információ és a könyvtár szerepe sikeres életpályák alakulásában) és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai és Könyvtártudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszékének harmadéves hallgatója, *Merc Hajnalka* (Magyarországról lexikonügyben) tanulmányát.

Az ünnepélyes díj- és oklevél-átadásra 2003. november 20-án Debrecenben került sor, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Bibliográfiai Szekciójának ünnepi ülésén. Az alapítvány köszönettel tartozik a Bibliográfiai Szekciónak, hiszen Kovács Máté életútja szempontjából olyannyira fontos helyszínen, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárában segített ünnepélyessé tenni a díjátadást. Az alapítvány kuratóriuma számára biztosított program pont során *Bényei Miklós*, a kuratórium tagja ismertette a Kovács Máté Alapítvány alapító okiratban rögzített céljait, a pályázati kiírás és a döntéshozatal körülményeit. Ezután az egyik alapító tag, Kovács Máté lánya, *Kovács Ilona* ismertette és értékelte a kuratórium nevében a díjazott tanulmányokat és adta át az okleveleket és a pályázati díjakat.

„Figyelemre méltó mindkét dolgozat bátor témaválasztása. Az egyik az olvasásszociológia, a másik a könyv- és műfaj-, illetve tájékoztatástörténet témakörében keresett új felvetésekre új válaszokat. Ez az önálló kérdésfelvetés és válaszadás pályázatuk alapvető értéke. Mindkét dolgozat világos szerkezetben, széles összefüggésbe helyezve tárgyalja témáját. Bár mindkét fiatal kutatónk fejlesztheti még képességeit a tudományos értekező stílus és helyenként a társadalomtörténeti elemzések terén, kiváló teljesítményt nyújtottak a témájuk feldolgozásához szükséges

módszer megválasztásában, annak ismertetésében és alkalmazásában. Adatgyűjtésük során mindketten építettek az interjú nyújtotta lehetőségekre. Az interjúalanyok megválasztását, az interjúkészítést és a nyert adatok értékelését kellő kontrollal és szakértelemmel végezték. Balla Ildikó jól párosítja ezt statisztikai elemzésekkel, Merc Hajnalka pedig különösen meggyőzően ötvözi a hagyományos filológiai adatfeltárás módszereivel, nyomtatott forrásait bővítve a modern média körével. Balla Ildikó a könyv, a könyvtár és az újabb információforrások szerepét és hatását kísérlete meg tényszerűen kimutatni a tudás és az emberi helytállás, azaz a siker megvalósításában. Ennek eredményeit alapul véve az egyéni információszerezés és a szakszerű könyvtári tájékoztatás lehetőségeit szembeállítva és összekapcsolva, az új típusú könyvtári intézményi magatartás felvázolására tett kísérletet. Merc Hajnalka történeti összefüggésbe helyezve, de mértéktartóan behatárolva válaszolja fel a hazai enciklopédia- és lexikon-konceptiók sorsát, közöttük Kovács Máté elképzeléseit. Ebbe a perspektívába illesztve követi nyomon korunk két nagy megvalósult enciklopédia-, illetve lexikonkiadását: a Britannica Hungarica és a Magyar Nagylexikon kiadástörténetét. A tudománytörténet számára is értékes elemzés a közelmúlt tényeit és adatait, egy kor lenyomatát összegezi.” (Részlet Kovács Ilona értékeléséből)

A program szünetében a kuratórium jelen lévő tagjai a díjazottakkal folytatott kötetlen beszélgetések során a tanulmányok további sorsának gondozásához és a választott témákban folytatható folytatandó kutatómunkához szakmai segítséget ajánlottak fel. A díjazottaknak ezúton is sok sikert kívánunk, és szeretettel gratulálunk.

A kuratórium 2004-ben is tervezi a fentiekhez hasonló pályázatok kiírását. A pályázat a Kovács Máté-életmű, illetőleg a professzor tevékenységéhez kapcsolódó ismeretterületek elmélyült tanulmányozására szeretne ösztönözni, eredményeit a 2006-ra, a professzor születésének századik évfordulójára tervezett megemlékezések alkalmával szeretnénk hasznosítani. A kuratórium egyidejűleg felhívja a hazai felsőoktatási intézményekben tanuló könyvtár-informatika szakos hallgatók figyelmét arra is, hogy pályázatok kiírásán túl tervezi tehetséges, rászoruló hallgatók rendszeres tanulmányi támogatását.

Hangodi Ágnes
kuratóriumi titkár